

Åk. den 7 Jan. 1852

192
1852.

Till Högvärldige Domkapitlet i
Hernösand.

Da Herr Contracts Prosten S. Antman
i grund af Högvärldige Domkapitlets Resolu-
tion af den 8de septembre Juni infortrat min
förklaring, hållet till Max. Sen. Conspicuum,
af Herr Krons Fogden H. W. Haick-
zells rapport eller inberättelse till Konun-
gens Befallningshafvande, så vil den samman-
rorer förhållanden vid Gudstjensterne i de

för ofkiök bemärkta församlingar inom
Contractet, samt bifogat nämnde rapport,
har jag med iakttagande af denna föreskrift
wordsam förklaring afgifva.

Uti meroberörde rapport förekommer väl
icke någon anmärkning emot det sätt, hvar
på Gudstjensten i nedanstående församling
blifvit af allmogem berättad, men det är
dock bekant, att andeliga rörelser äfven här
hades agt rum på väl utom som vid Gudst-
tjensterne men hafva ej i allmänhet uti
sina yttringar varit så starka under de tre
sist förflutna åren, som i Pajala och Jukkasjär-
vi församlingar. Menigheten har i kyrkan
och den Hel. Nattvardens beväende, under min
tjenstetid på stället, icke uppfört sig buller-
samt eller annorledes ofskickligt. Det enda, som
skunnat väl ej vaika för argelse men dock ända
gå sig uppseende, äro de många andeliga rö-
relser, hvilka uppenbarat sig på flerfalldligt
sätt, genom starka suikar, gråt, jammurklagan,
glädje yttringar, fallande i vansmålet m. m. Jag
har genom förefattningar och samtal sökt åstad-
komma, det rörelserna ej smälte urarta till

förvillande känslorad eller upprättas såsom
ovillkorligen nödvändiga utvortes bevis på lefsans
de christendoms, det de egentligen icke äro. Äf-
ven har jag dels offentligt dels enskildt upp-
manat allmogem, att faka, så vidt möjligt är, vid
Gudsstenen tillbaka hälla utbrättet af rörelse-
na, på det uppmärksamheten från ordets hö-
rande icke derigenom afsändes. Mitt bemädan-
de synes icke varit utan åsyftad verkan, eme-
dan många, då de förnammet sig nära att af-
nerväldigas af sin känsla, gått ut från kyrkan,
för att ej störa de äfrigas andakt. I allmänhet
har församlingen under Gudsstenen förhållit
sig stilla, med ganska få undantag, så att pre-
dikan bequamligen kunnat höras och vid natt-
vardens begående har äfven anständig till-
gått. Hvad rörelserna i äfrigt angår, är min
äfvertygelse, att de hafva sin grund ute reli-
gions känslan samt hos flertalet äro ofrivilliga.
Der man vaknat till andeligt lif, kunnat de icke
alldeles utskiljas, utan måste sig låta mer eller
minre invortes erfaras, men det är äfven min
äfvertygelse, att de böra och kunna maderas
samt ledas. De skulle mera sällan blif-

va så högljudda och afuer såldigande, om de
väckta bemödade sig, att ej gifva allt för
fritt löpp åt sina känslor. De själva, utom
en och annan, som äro sekuleriske, upprellade eller
misslyckade, kunna icke undgå att erkänna sannings-
enligheten här af samt medgifva, det någon
gräns och tygel bör finnas för rörelsernas ut-
brätt, helst när menigheten är samlad, för
att höra ordet.

Här till må jag tillfoga den slutanmärkning,
att det andeliga lif, som här begynt, borde
räknas till tidens glädjande företeelser, och ut-
ru ännu mycken af all komlighet vidlader det
gryende goda, hoppas jag, i förtröstan på Guds
nådiga ledning, att Han, som ett godt verk be-
gynt, skall icke låta det samma, genom kraften
af sitt ord, framtråda i allt renare väsen-
de. Kariswanda den 23de Augusti 1852.

J. A. Engelmark